

Muz 749/1/11

B-7.

1932. évi
Közlöny 31. száma.
Lejt. sz.: 741

TERVEZET.

LOVASSÁGI
GYAKORLATI SZABÁLYZAT
(L. Gy. Sz.)

2/b. Füzet.

A 31. M. GOLYÓSZÓRÓ.

A m. kir. honvédelmi minisztérium kiadványa.

BUDAPEST

PALLAS RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NYOMDÁJA
1932.

684

Muz 749/II/II

1925. évi 16000/Elnökség számú körrendelethez.
Honvédségi Közlöny 31. száma.

B-7.

TERVEZET.

LOVASSÁGI GYAKORLATI SZABÁLYZAT

(L. Gy. Sz.)

2/b. Füzet.

A 31. M. GOLYÓSZÓRÓ.

A m. kir. honvédelmi minisztérium kiadványa.

BUDAPEST

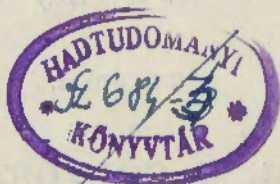
PALLAS RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NYOMDÁJA

1932.

ZMKR. TUD. KÖNYVTÁR

ARCHIVUM

Lejt. sz.: 741

TARTALOMJEGYZÉK.

Általános határozványok.

I. FEJEZET.

A golyószórós félrajba beosztott huszárak egyenkénti kiképzése golyószóróval gyalog.

	Oldal
1. §. A golyószórós huszár	7—14
A) A golyószóró hordmódja	7
B) A golyószóróval végrehajtott fogások	8—10
C) Testhelyzetek	10
D) A golyószóró megtöltése és kitérítése	11—13
E) Működési zavarok eltávolítása	13
F) Csőcsere	14
2. §. A golyószórós félrajba beosztott többi huszár kiképzése	14—15
A csótok hordmódja	14—15

II. FEJEZET.

A golyószórós raj.

3. §. A golyószórós raj szervezete	17—20
4. §. Lőháton	20—24
A) A golyószórós raj zártrendje	20—23
B) A golyószórós raj harcrendje	22—24
I. Vezetés	22
II. Harcalakzatok	22
III. Lóról szállás tűzharcához	23—24

Tartalomjegyzék.

	Oldal
5. §. Gyalog	24—29
A) A golyószórós raj zártrendje	24—25
B) A golyószórós raj harcrendje	25—28
I. Vezetés	25
II. Harcalakzatok	25
III. Harcalakzatok alakítása és változtatása	25
IV. Harcalakzatban való mozgás	26—27
V. A golyószórós raj tüzelése	27—28
C) A golyószórós raj harc eljárása	28
D) A golyószórós raj lőszerpótlása	28—29

Általános határozványok.

1. «Az itt következő szabályok által ideiglenesen hatályukat veszítik, tehát törlendők: **1.**

a) A L. Gy. Sz. 1. füzet 10. pont hatodik bekezdése.

b) A L. Gy. Sz. 2. füzetéből a 11. §., továbbá a 156. pont és a hozzá tartozó 2. ábra, a 222., 223., 224., 244., 245., 288., 289. és 333. pontok.

A L. Gy. Sz. 1. és 2. füzetének a golyószóróra vonatkozó többi határozványai *értelemszerűen* továbbra is érvényben maradnak».

2. A golyószóró főképp kis lőtávolságokra tüzel. **2.**
Hálás célok (lovasroham) — rövid időre felbukkanó szökellő csoportok ellen, a közepes lőtávolságokon is teljes eredményt várhatunk. Legnagyobb irányzéktávolsága 2000 m, mely távolságra halogató harenál és különösen akkor alkalmazzuk, ha a meglepés erkölcsi hatására is számítunk.

3. A golyószóróból *egyeslövésessel* és *sorozat-tűzzel* lehetünk. **3.**
Hatás szempontjából a golyószóró legelőnyösebb tüze a 4—8 lövésből álló rövid sorozat. Gyakorlatilag kihasználható legnagyobb tűzgyorsasága 120—150 lövés percenként.

4. A golyószóró hordmódja: **4.**

a) lóháton a golyószórós csatár lován vagy fokozott harcészültség esetén a tokból kivéve, a golyószóró csatár hátán karabély módjára,

b) gyalog a golyószórós csatárnál.

Csötok hordmódja:

a) lóháton a golyószórós csatár lován vagy fokozott harcésztiltség esetén a szerelékes hátán karabély módjára,

b) gyalog a 2. §. szerint.

5. 5. A golyószóróval való kiképzés tagozódása.

a) egyenkénti kiképzés golyószóróval:

a golyószórós huszár,

a golyószórós rajba beosztott többi huszár kiképzése és

a csatárrá való kiképzés;

b) r a j k i k é p z é s :

1. lóháton,

zártrendben és

harcrendben, valamint

a golyószórós raj harcelfjárása;

2. gyalog,

zártrendben és

harcrendben, valamint

a golyószórós raj harcelfjárása.

I. FEJEZET.

A golyószórós félrajba beosztott huszárok egyenkénti kiképzése golyószóróval gyalog.

1. §. A golyószórós huszár.

A) A golyószóró hordmódja.

6. A golyószórót a huszár «*Vállra*», «*Súlyba*» és «*Lábhoz*» helyzetben hordhatja vagy tarthatja. 6.

7. «*Vállra*» helyzet. A golyószóró az irányzék- 7.
kal előre és előreforgatott hordfogantyúval, tusa-
borítóval a huszár bal markában — vízszintesen
tartott alkarral — a bal vállhoz támaszkodva, nyug-
szik. A balkéz hüvelykujja kívül, a többi egytűt tar-
tott ujj pedig belül fogja át a tusaborítót. Hüvelyk-
ujjával a golyószórót magafelé szorítja.

8. «*Súlyba*» helyzet. A jobb kéz a golyószórót, 8.
hordfogantyújánál fogva, markolja át és *torkolattal*
előre súlyának átengedve, nyújtott karral nagyjában
vízszintes helyzetben tartja.

9. «*Lábhoz*» helyzet. A földre helyezett tusa 9.
felső hegye a jobb sarok hátsó vonalával vágjon el,
kifelé álló töltőtollatya mellett, a *csököpeny* a test
mellett nyugodjék, a *jobb kéz* nyújtott karral a csö-

köpenyt a hüvelykujjal hátul, a többi ujjal elől fogja át.

«*Vigyázz!*» vezényszóra a golyószórós huszár a golyószórót «*Vállra*» helyzetbe,

«*Pihenj!*» vezényszóra pedig «*Lábhöz*» helyzetbe hozza.

10. 10. Rövid mozgás alatt «*Vállra*» helyzetben hordja a golyószórót. Felmelegedett esővel, továbbá futás közben és harcrendben «*Súlyba*» helyzetben (kezeit váltva) vigye.

11. 11. Hosszabb megállásoknál helyeztes-
sük a golyószórót villaállványra.

12. 12. Menetközben a «*Lefújni*» jel («*le-
fújva*» parancs) után (H. Sz. I. 395.) szíjánál fogva,
tetszés szerint felfüggesztve vagy más módon is
hordhatja a huszár a golyószórót, de akként, hogy az
meg ne sérüljön (menetkönnyítések).

A *könnyítésekkel* azonban a huszárnak szomszédait (mögötteseit) *savarnia nem szabad*.

B) A golyószóróval végrehajtott fogások.

13. 13. A golyószóróval vezényszóra csak *álló-
helyben* hajthatunk végre fogásokat.

14. 14. A tiszteletadást teljesítse a *golyószórós
huszár* szabatosan, de elhamarkodás és a szomszéd-
jainak, valamint a golyószórónak megsértése nélkül,
a karabélyos huszárokkal *lehetőleg egyidejűleg*.

15. 15. A többi — kizárólag a golyószóró mozga-
tását megkönnyítő — fogásoknak *sulykolása tilos*.
Azokat csak akkor hajtsa végre a huszár, ha parance-
noka külön elrendelte.

a) Alaphelyzet «*Vállra*».

16. «*Karabéllyal tiszte - legj!*»

16.

A huszár fogja át *jobb kezével* a csóköpenyt válla magasságában, állítsa a golyószórót *baloldala* előtt merőleges helyzetbe — markolja át *bal kezével* a tokot a töltőtollattyú gombja alatt — és stüllyessze a golyószórót előre néző irányzékka! úgy, hogy a szíjkegyel a szem magasságába jusson. *Karok tartása*, mint a karabélynál.

«*Váll-ra!*»

A huszár emelje *mindkét kezével* bal vállára a golyószórót — *bal kezével* markolja át a tusaborítót — *jobb kezével* pedig térjen vissza szabályos állásba.

17. «*Golyószórót láb - hoz!*»

17.

A huszár fogja át *jobb kezével* a csóköpenyt válla magasságában — állítsa a golyószórót *baloldala* előtt merőleges helyzetbe és irányzékával jobbra fordítva stüllyessze úgy, hogy a szíjkegyel a szem magasságába jusson — markolja át *bal kezével* a csóköpenyt a szíjkegyel alatt, *jobb kezével* pedig fölötta — ereszsze le *mindkét kezével* a golyószórót kifelé fordított töltőtollattyúval kiméletesen «*Lábhoz*» helyzetbe — balkezével pedig térjen vissza szabályos állásba.

A golyószórá kimélése óé!jából a huszár a földre is tekinthet.

b) Alaphelyzet «*Lábhoz!*»

18. «*Golyószórót «Váll - ra!*»

18.

A huszár emelje *jobb kezével* a golyószórót balra fordítva merőlegesen annyira *jobboldala* elé, hogy a *bal kéz* a tokot átmarkolhassa — *jobb kezével* markolja át a csóköpeny alsó végét — hozza *mindkét kezével* a golyószórót közel a testhez, baloldala elé

— fektesse a golyószórót «*Vállra*» helyzetbe — markolja át *bal* kezével a tusaborítót, *jobb* kezével pedig térjen vissza a szabályos állásba.

19.   **19.** «*Golyószórót állvány - ra!*»

A huszár fogja át *bal* kezével a villaállvány bal-oldali lábát, rántsa ki előre a villaállvány rögzítő rugóból — lépjen *bal* lábával egy lépést előre és helyezze, felső testével előrehajolva, a golyószórót előre irányított csótorkolattal akként a villaállvány mindkét lábára, hogy a tusa hegye *egy* tenyérnyire *jobb* lábhegye elé kerüljön — utána térjen vissza szabályos testtartásba.

«*Golyószórót láb-hoz!*»

A huszár lépjen *bal* lábával *egy* lépést előre, fogja meg, felső testével előrehajolva, *jobb* kezével a golyószórót a szíjkengyel fölött — emelje a golyószórót «*Lábhoz*» tartásba, zárja *bal* kezével a villaállványt — helyezkedjék szabályos testtartásba.

C) Testhelyzetek.

20.   **20.** A testhelyzeteket elrendelő vezényszóra vegye a huszár a golyószórót először «*Lábhoz*» és *azután* hajtsa végre az elrendelt testhelyzetet a L. Gy. Sz. 2. f. 19. §. III. szerint a 43. pontja kivételével.

21.   **21.** A «*Feküdj!*» végrehajtása közben, ha a huszár «*Térdre*» helyzetbe jutott, eressze le a villa-lábakat, folytassa tovább a végrehajtást és ezzel egyidejűleg, állítsa maga mellé a golyószórót. «*Fel!*» Ha a huszár végrehajtás közben «*Térdre*» helyzetbe jutott, állítsa először a golyószórót tusaborítóra, zárja helyükre a villalábakat és csak *azután* helyezkedjék szabályos állásba.

D) A golyószóró megtöltése és kiürítése.

22. A töltést minden terepen, minden testhelyzetben, éjjel, ködben és gázálarccal is, a *szabatosság eléréséig* súlykolnunk kell. **22.**

Az ürítést lehetőleg *feltámasztott* golyószóróval hajtjuk végre:

A lögyakorlatokon kívül a lőtéren a *töltést és ürítést éles tölténnyel is* gyakoroltassuk. *Kiképzés* alatt azonban a huszár használjon *mindig* *fadugós töltényt*.

A huszárt már a *töltés és ürítés* fogásában való *kiképzéskor* oktassuk arra, hogy a *biztosítógyűrűt* minden mozgás előtt, *külön parancs nélkül is*, «Z» betűre kell fordítania (*biztosítani*).

A golyószóró *töltésére* a következőkben adott szabályok a golyószóró első, zártrendben való megtöltésére vonatkoznak (*biztonsági töltésmód*).

A tüzelés közben harcban szükségessé váló *újrátöltés* módját a harcviszonyok fogják meg szabni.

23. «Tölteni!» **23.**

A huszár húzza előre és nyissa ki a tölténytáskát «Vállra» helyzetben *jobb* kezével, «Súlyba», «Lábhoz» és «Térdre» helyzetben *bal* kezével.

24. «Tölts!» **24.**

a) «Vállra», «Súlyba», «Lábhoz» helyzetből:

A huszár hozza *mindkét* kezével a golyószórót, előretartott és a vízszintesig süllyesztett csőtorkolattal, *jobb* oldalára, *jobb* kezével markolja át a markolatot és szorítsa *jobb csípőcsontjához* a golyószórót, csaptassa le *bal* kezével a porfedelelet,

vegyén ki egy tárt a tölténytáskából és markolja át *bal* kezével a közepén akként, hogy annak nyílása jobbra essék, helyezze a *vízszintesen* tartott tölténytárt elülső szögletével mélyen a kinyitott tok-töltőrésének elülső falához és nyomja be a tár hátsó sarkát erőteljesen addig, míg a rúgós tártartókamó *becsattanását* hallja. Helyezze ezután a golyószórót a töltés előtti tartásba és csukja be a tölténytáskát.

b) «*Feküdj*», «*Térdre*» és «*Letulni*» helyzetből:

A huszár tartsa meg — *jobb kezével* — helyzetében a golyószórót, azután hajtsa végre a 24. pont többi útjait a porfedél lecsaptatásától kezdődőleg.

25. 25. Egyes tölténnyel a huszár csak tüzelő-állásban és csak akkor töltsön, ha tárja nem volna.

26. 26. «*Ürits !*»

A huszár emelje ki a tölténytárt *bal hüvelykujjával*, a töltésnél alkalmazott fogással egyidejűleg nyomást gyakorolva a *tártartókamóra* a tok-töltőréséből és tegye a tárt *derékszija alá*. Nézzén a töltényürbe, *távolítsa* el az esetleg visszamaradt töltényt, tegye azt el, *szertelenítse* a zárrúgót, csapja fel a *porfedélet*, *biztosítson* és állítson *alapisírnyszéket*. Helyezze azután kezeit az ürités előtti tartásba és jelentse parancsnokának «*Cső üres*». Csak a z u t á n helyezze vissza az esetleg kivett tölténnyel kiegészített tárt a tölténytáskába.

27. 27. «*Golyószórót vizsgára !*»
«*Vállra*» helyzetből:

A huszár fordítsa *bal kezével* a golyószórót jobbra, hogy a töltőtollattyú előre nézzen, fordítsa *jobb kezével* a biztosítógyűrűt a «T» betűre és *rántsa* hátra a zárat a töltőtollattyúnál fogva. Jobbkeze térjen azután vissza szabályos tartásba.

Ha az előljáró a golyószórót elveszi a huszár-tól, térjen vissza a balkéz is szabályos állásba.

A golyószóró megvizsgálása után a huszár *fesz-telenültsen, biztosítson* és vegye «*Lábhoz*» a golyószórót.

A fogás végrehajtása után a huszár parancs nélkül «*Pihenj*» állásba helyezkedjék.

«*Lábhoz*» helyzetből a huszár hajtsa előbb végre a «*Vállra*» fogást. Ha az előljáró a golyószórót *tűzetesebben* akarja megvizsgálni, akkor járjon úgy el, mint a L. Gy. Sz. 2. f. 50. pont utolsó bekezdése szerint a karabélynál van előírva.

E) Működési zavarok elhárítása.

28. A tüzelés közben keletkezett működési zavarokat, melyeknek elhárítása *hosszabb* ideig tart, «*Akadály!*» kiáltással jelentse a golyószórós. Ha a golyószóró újból lövésre kész, «*Golyószóró újra kész!*» legyen a jelentés. 28.

29. Működési zavarnál a golyószórós *távolítsa* el a golyószóróról a *tölténytárat* és az esetleg a *tölténytrben maradt töltényt*. 29.

A többi fogásokat a golyószóró az F—17. utasításban megszabott sorrendben és módon végezze. Oktatás közben *segítség* közbelépés, tanácsok adása tilos.

F) Csőcsere.

- 30.** **30.** A huszár «T»-re igazított *biztosítógyűrű* állás mellett — vegye le a tárat, kapcsolja ki az alsó szíjkengyelt, azután *jobb kezével* rántsa hátra a töltőtoltattyúnál fogva a zárat, markolja át az ágyat és a biztosító emeltyűre hüvelykujjával gyakorolt egyidejű nyomással forgassa az ágyat annyira *balra*, hogy azt — a tokból való kikapcsolódása után — *kihúzhassa*, helyezze a *tusát* maga mellé a golyószórótól *jobbra*, vegye ki a *csövet a zárhüvellyel* és cserélje el a szerelőkes által mindig keze ügyébe helyezendő *tartalék csővel*, melyre egy *tartalék zárhüvely* van kapcsolva. Csúsztassa be azután az új csövet — akképen, hogy a zárhüvelynek reteszelő emeltyűvel ellátott vezető-léce felül legyen — teljesen a csőköpenybe, *jobb kezének* hüvelykujjával benyúlva a zárhüvelybe, *tolja a csövet előre a fészkébe*. Azután illesse rá a *tusát* újból a tokra és *forgassa annyira jobbra*, míg a biztosító emeltyű a biztosítógyűrű megfelelő vájába pattan.

2. §. A golyószórós félrajba beosztott többi huszár kiképzése.

A csőtök hordmódja.

- 31.** **31.** A csőtöket a *szerelőkes huszár* álló helyben és menetközben mindenkor «*Vállra*» helyzetben vagy a hátra csatolva, futás közben és harcrendben «*Súlyba*» helyzetben hordja vagy vigye (kezelt válthatja).

32. «*Vállra*» helyzetben a csótok *szíjánál* **32.**
fogva csattos végével felfelé, — a huszár combja
mellett, jobb vállán lógjon. A huszár fogja a tok-
szíját a hüvelyk és a többi ujjai közé, alkarja álljon
vízszintesen, kézceuklója ne törjön meg.

33. «*Súlyba*» helyzetben a huszár a csótokot **33.**
szíjánál fogva jobb alkarjára akassza, jobb kezével
a csótok felső végét kívülről markolja át és *súlyá-*
nak átengedve tartsa.

34. *Vezényszóra fogásokat* a csótokkal nem **34.**
hajtunk végre.

35. Menetközben a «*Lesújni*» jel («*le-* **35.**
sújva» parancs) után (H. Sz. I. 399.) *szíjánál fogva,*
tetszés szerint felfüggesztve vagy más módon
hordhatja a huszár a csótokot (menetkönnyítések).

A könnyítésekkel a huszárnak *szomszédait*
(*mögötteseit*) *zavarnia nem szabad.*

36. A testhelyzetek *végrehajtása és változtatása* **36.**
közben, helyezze a huszár a csótokot *mindenkor*
maga mellé *a földre,* illetve vegye azt «*Lábhoz.*»
A *fogásokat* pedig a karabély fogásaihoz hason-
lóan hajtva végre.

II. FEJEZET.

A golyószórós raj.

3. §. A golyószórós raj szervezete.

37. A *golyószórós raj* a lovasaság ama leg- **37.**
kisebb egysége, mely a lovasszásad legfontosabb
lőfegyverét foglalja magában és nagy tűzerejével a
lőháton vagy gyalog támadó *lőköerejének* nagyobb
lendületet és biztonságot képes adni.

38. A *teljes golyószórós raj létszáma* a raj- **38.**
parancsnokon kívül 12 huszár és egy
golyószórós málhásló.

A golyószórós raj 1. félraját «*Karabélyos*»,
2. félraját «*golyószórós félraj*»-nak nevezzük.
Golyószórós félraját mindig teljes létszámon kell
tartanunk. Felosztottrajok lovasaival
elsősorban a golyószórósraj karabé-
lyos félraját kell kiegészíteni.

A golyószóró közvetlen *kiszolgálásához* 2 huszár
(a golyószórós és szerelékes) kell, *vége* esetben pe-
dig a golyószórót *egy huszár* is kezelheti.

39.

39.

A golyószórós raj.

2.félraj | 1.félraj

Jelmagyarázat:

- *rajparancsnok (karabély)*
- *rajparancsnok helyettes (karabély)*
- *karabélyos huszár (karabély)*
- *golyószórós (osz. és pizetoly)*
- *szerékes (pizetoly)*
- *lővészeres (karabély)*
- *csatlósvesztő (karabély)*
-   *lőszeres máiháló és ves. (karabély)*

40.

40. A golyószórós rajparancsnok harcban a szakaszparancsnok intézkedése szerint, vagy a kapott feladat szellemében, raját önállóan vezeti. Rendszerint ő a golyószóró tüzvezetője, ki a lőszerpótlásról is tartozik gondoskodni.

A golyószórós rajparancsnok legyen a golyószóró alkalmazásának és kihasználásának minden részletében jártas. Öntevékenység, elszántság, gyors

elhatározás és vállalkozó szellem jellemezzék. A szakaszparancsnok kötetmeit is ismernie kell.

A *golyószórós rajparancsnok* a golyószóró működésre képes állapotáról minden nap már az első sorakozásnál győződjék meg.

41. A *golyószórós csatár* (2. sor 5-ös szám) kiváló lökiképzése, éles szeme, nyugodt keze, vas idegzete, hidegvére biztosítja a golyószóró nagy tűzerőjének megsemmisítő hatását. Ezenkívül legyen jó harcászati érzéke is. A *működési zavarok gyors elhárításában való sulykolt gyakorlottsága a sikeres működés feltétele.* A golyószórós rajparancsnok kötetmeit is ismernie kell. Még a legválságosabb helyzetekből is mentse meg a golyószórót.

A *golyószórós csatár* indulás előtt — ha szükséges — cserélje ki a csövet, olajozza be az alkatrészek súrlódó felületeit, *vizsgálja meg a szerkezet működését.* A golyószórót és a tartalékcsövet külön-külön lovára málházva, derékszíján pedig az irányzótaskát és 2 tár töltényt visz.

42. A *szerelékes* (1. sor 6-os szám) a golyószórónál keletkezett kisebb rongálódások javításához értsen, szükség esetén a *golyószórós csatár helyettesítésére* is legyen alkalmas.

A szerelékes taskát (tartalék golyószóró alkatrészeket) és 1 töltényrakaszt lovára málházva, magánál pedig 1 tár töltényt visz.

43. A *löszerec* (1. sor 5-ös szám) kiváló golyószórós lövész legyen, hogy a golyószórós csatárt bármikor pótolhassa. A golyószórós csatárral pontosan összejárogolva, biztosítsa a tüzelésre szükséges löszert. A *löszerpótlást* jellel

kérje (a tölténytár felmutatása). Tartson összeköttetést a tűzvezetővel és továbbítsa annak parancsait.

2 töltényrakaszt lovára málházva, magánál pedig 2 tár töltényt visz.

44. 44. A golyószórós félraj *csatlásvezető* (2. sor 6-os szám) tűzharcához, lóról-szállás után, a golyószórós félraj *lovait vezeti*. 2 rakasz löszert lovára málházva visz.

45. 45. A löszeres *málháslóvezető* *vezeti* a málháslovat, *összeköttetést* tart a golyószóróval. *Jelre hátulról előre vezeti a málháslovat a löszert utánpótlásra*. Szükség esetén a löszeres pótlására alkalmazható.

4. §. Lóháton.

A) A golyószórós raj zártrendje.

46. 46. Alakzatok, a sorakozás és gyülekezés, felállítás, lóról- és lóraszállás, felállítási segédeszközök, mozgás, alakzatváltozások a L. Gy. Sz. 2. f. 19. §-a szerinti a következő kiegészítéssel.

47. 47. Hosszabb megállás és lóról szállás alkalmával:

«*Rakományt le!*».

a) Ha a megállás és lóról-szállás «*vonallalakzatban*» történik:

A golyószórós félrajban levő 6-os számok fogják meg a mellettük álló 5-ös számok lovát. Az 5-ös számok a lovaikon levő saroglyák rögzítő szíjait engedjék meg és a saroglyákat

rakományaikkal együtt emeljék le. A golyószórós oszlop a *golyószórót*, a félraj közepe elé 5 lépésre, csőtorkolattal előre felé a földre tegye le, ettől jobbra a tartalékcsövek tokját helyezze. A löszeres a két löszersaroglyát közvetlen a golyószórótól jobbra, egymásnak állítva helyezze akként, hogy a tartóvasak felfelé, a rakaszok fedelei oldalt kifelé álljanak.

Ezután vegyék át saját, valamint a 6-os számok lovait, a 6-os számok a fent leírt módon rakományaikat emeljék le, a szerelékes a golyószórótól balra, a csatlásvezető a szerelékestől balra helyezze *rakományát* egymásnak állítva. Utána lovaikhoz térjenek vissza.

b) Ha a megállás és lóról-szállás *«félrajoszlopban»* és *«oszlopalakzatban»* történik:

A félrajtól *balra 5 lépésre* az a) alatt megjelölt sorrendben és módon helyezték el a megfelelő számok a rakományt úgy, hogy azok a félraj lovaival egy magasságban legyenek. Utána a számok térjenek vissza lovaikhoz.

c) Ha a megállás és lórólszállás *«kettesével»* alakzatban történik:

A félrajtól *balra 5 lépésre* az a) alatt megjelölt sorrendben és módon helyezték el a megfelelő számok a rakományt úgy, hogy azok a tagok lovaival egy magasságban legyenek. Ez esetben a löszeres *balra a szerelékes*, a golyószórós *rakományától balra a csatlásvezetők* helyezték rakományaikat. Minden egyes esetben a golyószórós félraj 5-ös és 6-os számai a saroglyák levételénél kölcsönösen segítsenek egymásnak.

d) «Egyesével» alakzatból a két 5-ös és a két 6-os egymásnak segítenek és azután beosztásukba visszatérnek.

48. 48. A löszeres málhásló löszersaroglyáinak levételét, a saját lovukon levő rakomány lerakása után, a két 6-os szám végzi. Mindketten mindkét kézzel eresszék meg az oldalsaroglya szorító esavarjait egyidejűleg, nyílessák ki és «Kész» figyelmeztetőre hajtsák fel a tartókamókat. «Lep» figyelmeztetőre mindketten emeljék ki a rakaszokat és málháslóvezető lovától balra 5 lépésre helyezték a földre. A rakomány levétele alatt a málháslóvezető a saját és a málhásló között áll, a szárákat megfogva és a lovak felé fordulva.

49. 49. «Rakományt fel!» fordított sorrendben történik.

50. 50. A rakomány fel- és lerakásánál egyaránt ügyeljünk arra, hogy a málhásló mindkét oldalát egyenlően terheljük meg.

Különösen arra vigyázzunk, hogy a teli és üres töltényrakaszokat mindkét oldalon egyenlően osszuk el.

B) A golyószórás rajz harcrendje.

I. Vezetés.

51. 51. A L. Gy. Sz. 2. f. 20. §. I. pontjai a golyószórás rajzra is teljes mértékben érvényesek.

II. Harcalakzatok.

52. 52. A L. Gy. Sz. 2. f. 20. §. II. pontjai általában a golyószórás rajzra is érvényesek.

III. Lóról-szállás tűzharchoz.

53. «Tűzharchoz-lóról!» vezényszóra a golyószórós félraj «Csatároszlopból» a következő módon száll tűzharchoz lóról. 53.

a) Lőszeres megáll. Szerelékes tőle *balra*, lótartó tőle *jobbra* zárkózik. Golyószórós a *lótartótól jobbra* jut.

b) Golyószórós lóról ugrik, a csikószárat átadja a *lótartónak*, a golyószórót, amennyiben nincs a hátán, tokjából kivesszi, a mellette lévő lótartó nyergének jobboldalán lévő töltényrakaszt leemeli.

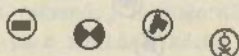
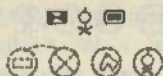
c) Lőszeres lóról ugrik, a csikószárat átadja a lótartónak és magához veszi a lótartó lovának baloldalán és saját lovának jobboldalán lévő töltényrakásokat.

d) Szerelékes lóról száll, lovát a lőszeres lovához csatolja, leveszi és derékszíjára csatolja a *szerelékes táskát*, leemeli saját lovának jobboldalán és a lőszeres lovának baloldalán lévő lőszer rakaszt, ellenőrzi a vezetéklovakon a szárrakat és kengyeleket. Azután a *csőtöket*, amennyiben nincs a hátán, a golyószórós lovának jobbolda-

lán levő saroglyáról leveszi és karabélyszerűen hátára helyezi.

A golyószórós félraj lóról szállt csatárai gyalog ugyanabban az alakzatban maradnak, mint lóháton voltak.

54. 54. «Csatárlánc»-ból a lóról-szállás módja a következő:

Lőszeres és szerelések a lőtartótól balra, golyószórós a lőtartótól jobbra előre felé a «Tűzharchoz lóról!» vezényszóra lazán összezárkóznak. A golyószórós félraj csatárainak ténykedése ezután ugyanaz, mint a «Csatároszlop»-ból történő lóról-szállásnál.

55. 55. «Csatárcsoport»-ból a golyószórós félraj hasonlóan száll lóról, mint a csatárláncban.

56. 56. Amennyiben a tüzelőállás hirtelen elfoglalása és a tüzelés gyors megkezdése szükséges, a golyószórós huszár csak a golyószórót viszi magát val. A lőtartó lovának jobboldalán levő töltényrakasz a lőszeres szükség szerint később juttatja előre.

5. §. Gyalog.

A) A golyószórós raj zártrendje.

57. 57. Alakzatok, sorakozás, igazodás, mozdulati segédeszközök, mozgás és kanyaro-

A golyószórós raj harcrendje. — Vezetés. — Harcalakzatok. — Harbalakzatok alakítása és változtatása.

dások, alakzatváltoztatások a L. Gy. Sz. 2. f. 21. §-a I., II., III. és IV. fejezet pontjai szerint.

58. «*Karabélyt gulá-ba!*» vezényszóra a golyószórós huszár «*Golyószórót állványra*» fogást hajtsa végre. A szerelőkes és löszeres «*Vigyázz*» állásban marad. 58.

59. «*Szerelvényt - le!*», «*szerelvényt - fel!*» vezényszavakat értelemszerűen a L. Gy. Sz. 2. f. 241. pontja szerint hajtsa végre a golyószórós raj. 59.

60. «*Karabélyt fogj!*» vezényszóra a golyószórós huszár «*golyószórót lábhoz*» fogást hajtsa végre. A szerelőkes és löszeres «*Vigyázz*» állásban marad. A karabélyos félrajra a L. Gy. Sz. 2. f. 240. pontja mérvadó. 60.

B) A golyószórós raj harcrendje.

I. Vezetés.

61. A vezetés *gyalog* értelemszerűen ugyanolyan, mint lóháton. 61.

II. Harcalakzatok.

62. A harcalakzatokra a L. Gy. Sz. 2. f. 22. §. II. fejezet pontjai, valamint e szabályzat 4. §. B/II. fejezet pontjával értelemszerűen mérvadók. 62.

III. Harcalakzatok alakítása és változtatása.

63. A harcalakzatok alakítása és változtatása a L. Gy. Sz. 2. f. 22. §. III. fejezete szerint történjék. 63.

IV. Harcalakzatban való mozgás.

64. 64. Harcalakzatban való mozgásra a L. Gy. Sz. 2. f. 22. §. IV. fejezet pontjai értelemszerűen mérvadók.
65. 65. A jó tüzelőállással szemben támasztandó követelmények:

A tüzelőállás ne legyen *feltűnő*, de nyujtsen *jó áttekintést és kilövési viszonyokat*. Megválasztásánál a *háttérre és a környező terep színére* is fordítsunk figyelmet. A *föld felülete* szintén fontos, mert tartós tüzelésnél a *száraz, homokos talajon* a lövések előidézte *légnyomás porfelhőt* ver, ami a golyószórót elárulhatja; *homokos talajon* a golyószóró nem áll szilárdan.

Jól rejtett tüzelőállások, melyeket esetleg még gondosan *álcázunk és burkolunk*, az ellenségnek a golyószóró felfedezését megnehezítik.

A golyószóró a legjobban olyan magasabban fekvő tüzelőállásból támogathat, melyet fedetten elfoglalhat, ahol huzamosabban kitarthat és ahonnan — anélkül, hogy ezzel a saját csapatok előrejutását megbéníthatná — meglepően oldalozó módon tüzelhet.

Helytelen a golyószóró felállítása ott, ahol az ellenség könnyen felfedezheti és leküzdheti (magaslatok tarajvonalán, szembeötló tereptárgyak közelében, oly tereppontokon, melyekre az ellenség már belötte magát).

A tüzelőállás elfoglalásánál a golyószórós raj ne különbözzék a karabélyos rajoktól.

A golyószórós csapatár a tüzelőállás elfoglalásánál előre siet, tájékozódik a cél és távolság

felől, jó fedezést és kilövést keres. A golyószórót tüzelésre kézen felállítja, de csak annyira tolja előre, hogy azonnal lőhessen. Lovasrohamok támogatásánál a fedezés mellékes.

A lövészeres a golyószórós csatártól balra helyezkedik el, maga mellé helyezi a *tölténytárákat* és *segédkezik a töltésnél*. A szerelőkes a golyószóróstól jobbra helyezkedik el, maga mellé helyezi a *tartalékcsövet*, *segédkezik a csőcserénél* és *lehűti az áttűzesedett csövet*. A magával hozott tárákat szükség szerint a lövészeresnek adja át. A karabélyos félrajtól kirendelt lövészerivő a lövészerről gondoskodik és erre elsősorban a karabélyos félraj golyószórós tölténytárait adja át a lövészeresnek. Azután a lövészeres málháslóról végzi a lövészer pótlását.

Túlságos tömörüléssel nem szabad a golyószóró helyét elárulni.

V. A golyószórós raj tüzelése.

66. A golyószórós raj *tüzelése* a L. Gy. Sz. **66.**
2. f. 22. §. V. b) pontjai (a 287. pontig bezárólag) szerint történnek.

67. A *«sorozattűz» tömegtűz*. Hasonló a géppuska tüzéhez. Az *eltűzelhető tölténymennyiséget* tárák szerint kell megszabni. Lovasrohamoknál a golyószórós önállóan határoz. A golyószórós csatárnak és figyelőnek *a mag fekvését kell figyelnie*. Csak több lövés után szabad helyesbíteni.

Az elrendelt tölténymennyiség rövid vagy teljes sorozatban tüzelhető el.

A rövid sorozat 4—8 töltény eltűzeléséből áll.

Teljes sorozatot csak kivételesen szabad, lovasrohamoknál mindig ezt kell alkalmazni. Megszakítani csak az elemek helyesbítése végett szabad.

68. 68. Példák:

«Golyószóró! 800! 3 egyes lövés! Golyószóró a vasúti átjárótól két ujnyira jobbra!»

vagy:

«Golyószóró! 600! A szökkelő csatárok támogatására, rövid sorozat, egy tár! Géppuska a sötét bokortól jobbra a lejtőn!»

vagy:

«Golyószóró! 800! Lovasroham támogatására rövid sorozat, három tár! Lovascsoport a fáknál!»

vagy:

«Golyószóró! Teljes sorozat, egy tár! Fél jobbra, — rohamozó csatárok!»

C) A golyószórás raj harceljárása.

69. 69. A golyószórás raj harceljárását a L. Gy. Sz. 2. f. 24. §. írja elő.

D) A golyószórás raj löszerpótlása.

70. 70. A löszerről és olajról való állandó gondoskodás a golyószóró folytatólagos működésének alapfeltétele.

71. 71. A rajparancsnok kötelessége, hogy öntevékenyen, parancsok bevárása nélkül, minden alkalmat és eszközt felhasználjon az elhasznált löszerpótlásra. A golyószórás csatár kezdeményezően támogassa. A rajparancsnok, a

golyószórós csatár és a löszeres a rajnál levő golyószórós löszermennyiségről legyen mindig tájékozott.

A rajtól csak a kirendelt löszervívó távozhathat el a rajparancsnok parancsára.

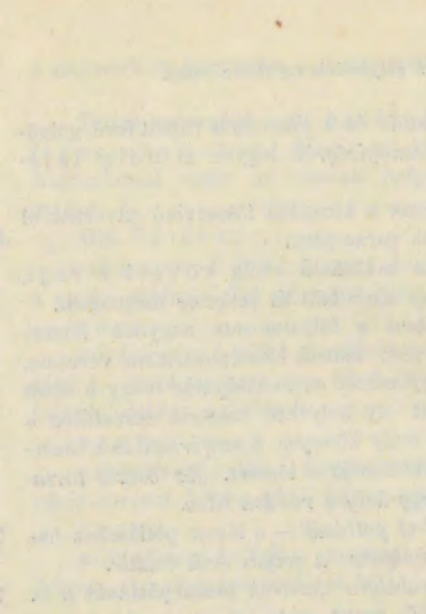
A löszeres málhásló addig követi a rajt, míg azt a terep alakulata és fedezete megengedi.

Véde'emben a felhalmozott nagyobb löszermennyiségnek nem szabad löszerpazarlásra vezetnie. A löszernek egy részét az óvóhelyekbe vagy e célra külön megjelölt oly helyekre rakassa tartalékba a rajparancsnok, mely könnyen hozzáférhető és a tűzéségi tűzben is biztosítja a löszert. Az összes tartalék löszernek egy helyre rakása tilos.

72. Az olaj pótlását — a löszert pótlásához hasonlóan — szabályozza a golyószórós csatár. 72.

73. A karabélyos csatárok löszerpótlását a L. Gy. Sz. 2. t. 355. pontja szabja meg. 73.

ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

84715021

